

Sygn. akt II S 161/16

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Cywilny – Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Ewa Krakowiak (sprawozdawca)

Sędziowie: SO Renata Stępińska

SO Magdalena Meroń-Pomarańska

po rozpoznaniu w dniu 14 lipca 2016 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi A. F.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa – Podgórze w Krakowie do sygn. akt XII C 2061/15/P

przy uczestnictwie Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie

postanawia:

1. stwierdzić, że w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Podgórze w Krakowie sygnatura akt XII C 2061/15/P nastąpiła przewlekłość postępowania;
2. przyznać od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie na rzecz skarżącego A. F. kwotę 2.000 zł (dwa tysiące złotych);
3. oddalić skargę w pozostałym zakresie;
4. zwrócić skarżącemu A. F. opłatę sądową od skargi w kwocie 100 zł (sto złotych).

UZASADNIENIE

Skarżący A. F. w dniu 10 czerwca 2016 r. złożył skargę w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki. Wniósł o stwierdzenie przewlekłości w sprawie sygn. akt XII C 2061/15/P prowadzonej przed Sądem Rejonowym dla Krakowa – Podgórze w Krakowie oraz o przyznanie kwoty 20.000 zł.

W uzasadnieniu wskazał, że pismem z dnia 7 stycznia 2015 roku wniósł pozew wszczynający postępowanie w sprawie XII C 2061/15/P. W przedmiotowej sprawie Sąd I instancji, po ponagleniu w dniu 8 maja 2015 roku, zarządzeniem z dnia 3 czerwca 2016 roku wyznaczył termin rozprawy na dzień 9 września 2015 roku. Pozwana po otrzymaniu pozwu w dniu 23 czerwca 2015 roku złożyła odpowiedź na pozew. Sąd I instancji przez okres trzech miesięcy nie doręczył tejże odpowiedzi pełnomocnikowi powoda, co nastąpiło dopiero na terminie rozprawy w dniu 9 września 2015 roku. Powyższe spowodowało konieczność odroczenia terminu rozprawy celem ustosunkowania się przez powoda do treści złożonej odpowiedzi na pozew. Kolejny termin rozprawy został wyznaczony na dzień 25 listopada 2015 roku, na którym to terminie przeprowadzone zostały wnioskowane dowody z przesłuchania świadków. Na kolejnym terminie rozprawy w dniu 12 lutego 2016 roku wyczerpano wnioski dowodowe. Kolejny termin rozprawy oznaczony na dzień

22 kwietnia 2016 roku nie odbył się. Pomimo wyczerpania procedury dowodowej do dnia złożenia niniejszej skargi nie został wyznaczony termin nowej rozprawy.

Zdaniem skarżącego postępowanie niniejsze powinno być zakończone niezwłocznie, skoro wyczerpane zostały wnioski dowodowe. Skoro zatem żadne czynności nie zostały w tej sprawie podjęte, to należało przyjąć, iż w niniejszej sprawie mamy do czynienia z zaniechaniem działania po stronie Sądu I instancji.

Do sprawy przystąpił Skarb Państwa Sąd Rejonowy dla Krakowa – Podgórze w Krakowie reprezentowany przez Prezesa Sądu, który jednocześnie wniósł o oddalenie skargi. Wskazał, iż terminy podejmowania kolejnych czynności w sprawie wynikały z obszerności referatu Sędziego prowadzącego postępowanie (ponad 600 spraw) oraz decyzji, które należało podejmować w innych sprawach znajdujących się w referacie Sędziego. Ponadto wskazał, że w dniu 22 kwietnia 2016 roku odwołano rozprawę z uwagi na chorobę Sędziego referenta i otrzymanie informacji o tym fakcie w dniu rozprawy, co skutkowało niemożnością wyznaczenia zastępstwa.

Analiza akt przedmiotowej sprawy wskazuje na następujący przebieg niniejszego postępowania:

W dniu 27 stycznia 2015 roku powód A. F., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, złożył w Sądzie Rejonowym dla Krakowa-Podgórze w Krakowie pozew o nakazanie pozwanej wydania powodowi wskazanych ruchomości.

W tym samym dniu sprawa została zarejestrowana w repertorium oraz przydzielona Sędziemu Referentowi, który otrzymał akta 2 lutego 2015 roku.

Pismem z 8 maja 2015 roku powód złożył wniosek o przyspieszenie rozpoznania sprawy. Powyższy wniosek został przedłożony Sędziemu referentowi w dniu 11 maja 2015 roku.

Zarządzeniem z 18 maja 2015 roku, ekspediowanym 3 czerwca 2015 roku, Sędzia referent wyznaczył termin rozprawy na dzień 9 września 2015 roku oraz zarządził doręczenie pozwanej odpisu pozwu oraz sprawdzenie w bazie PESEL adresu pozwanej.

W dniu 23 czerwca 2015 roku wpłynęła do Sądu Rejonowego odpowiedź na pozew, zawierająca przypozwanie, akta sprawy przedłożono Sędziemu w dniu 25 czerwca 2015 roku.

Na rozprawie 9 września 2015 roku doręczono odpowiedź na pozew pełnomocnikowi powoda. Sąd odroczył rozprawę celem zawiadomienia przypozwanego M. P. o toczącym się postępowaniu oraz wezwania świadków do przesłuchania. Sprawa została odroczone na dzień 25 listopada 2015 roku.

W dniu 23 września 2015 roku, powód złożył pismo procesowe, w którym ustosunkował się do odpowiedzi na pozew.

Na rozprawie w dniu 25 listopada 2015 roku Sąd przesłuchał świadków A. P. oraz M. G.. Celem wezwania świadka M. B. i celem przeprowadzenia dowodu z przesłuchania stron Sąd odroczył rozprawę na dzień 12 lutego 2016 roku.

W dniu 16 grudnia 2015 roku powód złożył wniosek dowodowy w postaci broszury informacyjnej, zawierającej fotokopie obrazów będących twórczością A. F., a stanowiących przedmiot postępowania.

Na rozprawie 12 lutego 2016 roku Sąd przesłuchał świadka M. B. oraz strony, nadto dopuścił dowód z dokumentów, w tym broszury informacyjnej złożonej za pismem z 16 grudnia 2015 roku oraz warunków umowy sprzedaży komisowej złożonych w dniu rozprawy przez pozwaną. Rozprawę odroczone zakreślając powodowi termin 14 dni do ustosunkowania się do dokumentu złożonego przez pozwaną w dniu rozprawy. Rozprawę odroczone na dzień 22 kwietnia 2016 roku.

W dniu 26 lutego 2016 roku pełnomocnik powoda złożył pismo stanowiące odpowiedź na zobowiązanie Sądu.

Z uwagi na chorobę Sędziego referenta odwołano rozprawę wyznaczoną na dzień 22 kwietnia 2016 roku.

Zarządzeniem z dnia 6 maja 2016 roku Przewodniczący Wydziału zmienił referenta sprawy.

Zarządzeniem z dnia 28 maja 2015 roku nowy Sędzia referent wyznaczył termin rozprawy na dzień 18 października 2016 roku.

Sąd Okręgowy zważył.

Skarga zasługiwała na uwzględnienie co do zasady, natomiast co do wysokości żądanej sumy pieniężnej jedynie w części.

Skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiła przewlekłość postępowania, wnosi się w toku postępowania w sprawie (art. 5 ust 1 ustawy z dnia 17.06.2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, Dz. U. z 2004 r., Nr 179, poz. 1843 ze zm).

Zgodnie z art. 2 ust. 1 cytowanej ustawy strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty, uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawilosci, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Badając akta niniejszej sprawy pod kątem zarzutów skargi, a zwłaszcza oceniając prawidłowość i terminowość czynności podjętych przez Sąd Rejonowy od czasu złożenia pozwu, należało uznać, że niewątpliwie doszło do powstania stanu przewlekłości postępowania i to już w początkowej jego fazie.

Podkreślenia wymaga, iż po wniesieniu pozwu i jego zarejestrowaniu w dniu 27 stycznia 2015 roku do dnia 18 maja 2015 roku tj. przez okres prawie 4 miesiące nie podjęto żadnych czynności w sprawie. Dopiero w dniu 18 maja 2015 roku wyznaczono termin rozprawy na 9 września 2015 roku oraz jednocześnie przesłano stronie pozwanej odpis pozwu. Odpowiedź na pozew trafiła do Sędziego referenta w dniu 25 czerwca 2015 roku i od tego czasu do dnia rozprawy (9 września 2015 roku) nie podjęto dalej żadnych czynności. Dopiero na wyznaczonej rozprawie doręczono odpowiedź na pozew powodowi, co również należy uznać za działanie przewlekłe ze strony Sądu, mając na względzie, że odpowiedź na pozew wpłynęła do Sądu w dniu 23 czerwca 2016 roku i zawierała przepozwanie.

W kontekście powyższego podnieść należy, iż strona ma prawo do rzetelnego przeprowadzenia procesu, z tym prawem jest związane także to, aby nie doszło do przewlekłości postępowania. Jeżeli w sprawie termin pierwszej rozprawy wyznaczono zarządzeniem wydanym po upływie 4 miesięcy od jej wpływu do Sądu, przy czym pozew nie zawierał braków oraz w tym okresie nie wykonywano żadnych merytorycznych czynności w sprawie, to zasadnie strona zarzuca przewlekłość postępowania. Dodać należy, że w tym okresie nie dokonano nawet czynności związanych z doręczeniem odpisu pozwu. Termin rozprawy można było wyznaczyć wcześniejszym zarządzeniem, a sprawa nie jawiła się jako szczególnie skomplikowana. Brak jakichkolwiek merytorycznych czynności w sprawie od 27 stycznia 2015 roku do 18 maja 2015 roku oraz od 25 czerwca 2015 roku do 9 września 2015 roku nie jest niczym usprawiedliwiony. Również kwestie techniczno-organizacyjne (stan referentów orzeczniczych i obsada kadrowa) nie powinny ujemnie rzutować na prawo strony do rozpoznania danej sprawy w rozsądnym terminie. Duża liczba spraw w referacie, która powoduje niemożność ich rozpoznania w rozsądnym terminie, nie usprawiedliwia władz państwowych, jeżeli wpływ tych spraw nie miał charakteru nagłego, nieprzewidywalnego i przejściowego, a nie zostały podjęte przedsięwzięcia, które pozwoliłyby na rozpoznanie sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

Z powyższych względów w ocenie Sądu Okręgowego doszło do przewlekłości postępowania.

Kwota 20.000 zł żądana od Skarbu Państwa przez skarżącego jest wygórowana, biorąc pod uwagę łączny czas trwania sprawy i zakres żądania pozwu. Dlatego też Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, że kwota 2.000 zł będzie odpowiednią dla skarżącego z uwagi na zaistniałą przewlekłość postępowania, biorąc pod uwagę charakter jego żądania i wyznaczony termin rozprawy, na którym wobec wyczerpania postępowania dowodowego powinno dojść do jej merytorycznego zakończenia.

W pozostałych okresach czasu czynności były wykonywane terminowo i nie doszło do przewlekłości postępowania.

Mając na uwadze powyższe Sąd przyznał skarżącemu kwotę 2.000 zł, a na podstawie art. 12 ust 1 ustawy oddalił skargę w pozostałym zakresie.

Zwrot uiszczonej przez skarżącego opłaty od skargi w kwocie 100 zł znajduje uzasadnienie w przepisie art. 17 ust. 3 ustawy, nakazującym jej zwrot z urzędu w wypadku uwzględnienia lub odrzucenia skargi.

Biorąc pod uwagę powyższe orzeczono jak sentencji.